

lang heeft hij 'in de redactie gezeten', maar zijn drukke werkzaamheden noopten hem te stoppen. Piet, ook vanaf deze plaats, hartelijk bedankt voor je inbreng. Met je bijdrage over de Walcherse vrouwen in streekdracht heb je waardig afscheid

genomen van het mededelingenblad van de Heemkundige Kring Walcheren. Voor u allen, veel leesplezier!

Leo Hollestelle

Moord in Sint Laurens

De mysterieuze verdwijning van Maatje Kodde

Op maandag 28 januari 1861 verliet Maatje Kodde om zeven uur 's morgens haar woning in Sint Laurens om zich naar Middelburg te begeven, waar ze eerst een gesprek met haar raadsman Jacob van de Graft zou hebben, om vervolgens om twaalf uur gehoord te worden door de procureur-generaal van de arrondissementsrechtbank te Middelburg in verband met haar aangevraagde echtscheiding. Ze zou echter beide afspraken niet nakomen, waarop Van de Graft bij haar echtgenoot Adriaan Polderman aan de Noordweg in Sint Laurens poolshoogte ging nemen. Uiterst kalm en gezeten bij de haard, vertelde Adriaan dat zijn vrouw om zeven uur die morgen de woning had verlaten en dat hij ook niet wist waar ze zou kunnen zijn. Als bewijs dat ze inderdaad het huis had verlaten, toonde hij de lege plaats aan de kapstok, waar normaal haar omslagdoek hing, terwijl ook haar paraplu, die gewoonlijk achter de deur stond, was verdwenen. Het duurde niet lang of het gonsde van de geruchten, eerst in Sint Laurens en nadat

het bericht van haar verdwijning in de krant had gestaan, in geheel Walcheren. Het was immers algemeen bekend dat Adriaan al eens een poging had gedaan haar te wurgen, terwijl de volksmond met zekerheid wist te vertellen dat hij zijn eerste vrouw door vergiftiging om het leven had gebracht.

Toen Maatje na een paar dagen nog spoorloos was, plaatste Adriaan een advertentie in de *Middelburgsche Courant*, waarin hij een bedrag van honderd gulden uitloofde voor degene die zou kunnen vertellen waar zijn echtgenote zich bevond. Het mocht niet baten, Maatje bleef onvindbaar.

Adriaan Polderman

In 1837 trouwde de 27-jarige molenaar Adriaan Polderman in Sint Laurens met Pieterella Davidse. Uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren, waarvan het oudste zeven maanden na de geboorte reeds overleed.

Aan het geluk van dit gezin kwam plots

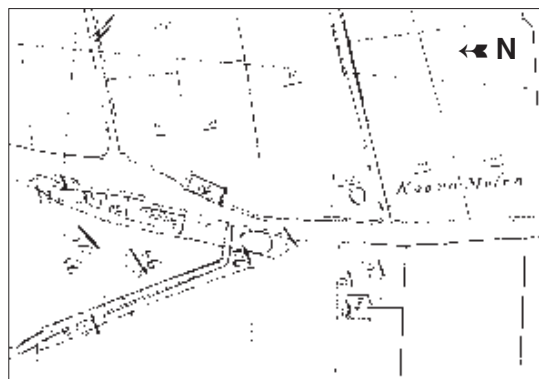
een einde toen Piaternella op 19 juni 1847 na een kortstondig ziekbed overleed. Omdat de dorpelingen het sterke vermoeden hadden dat haar man haar had vergiftigd, liet de burgemeester een onderzoek naar de doodsoorzaak instellen. De plaatselijke dokter kon echter tot geen andere conclusie komen dan dat Piaternella aan de gevolgen van een koliek was overleden. Nog geen jaar na het overlijden van Piaternella, op 19 april 1848, trouwde Adriaan Polderman buiten gemeenschap van goederen te Serooskerke met Maatje Kodde. In het huwelijkscontract dat ze twee dagen daarvoor bij notaris Pieter van de Graft hadden laten opstellen, was weliswaar bepaald dat het huwelijk buiten gemeenschap van goederen bleef, maar dat beide echtelieden wel de vruchten en inkomsten ervan zouden genieten. Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

Problemen

Rond het jaar 1858 ging het in zakelijk opzicht met Adriaan niet goed en ook zijn huwelijk was niet meer wat het geweest was, want Maatje ging nu regelmatig om met de overbuurman, molenaar Minderhout. Dit zal er wel de oorzaak van geweest zijn dat Adriaan langzaam maar zeker aan de drank geraakte. Regelmatig bracht hij stiekem uit Middelburg een fles of een kruik met geestrijk vocht mee naar huis, die hij dan voor Maatje verstoppt probeerde te houden, hetgeen vaak niet gelukte. 'Tactvol' plaatste zij bij iedere gevonden fles een glaasje, zodat Adriaan zou kunnen begrijpen dat ze van zijn drankzucht op de hoogte was. Maar erover spreken deden ze nooit.

Toen Maatje in het voorjaar van 1859 ernstig ziek was, stuurde Adriaan uit finan-

ciële overwegingen het meisje dat op haar passen moest, weg. Nadat zijn vrouw hersteld was, legde hij een paar messen op de tafel in de woonkamer en op haar vraag waartoe die dienden, antwoordde hij dat ze dat wel zou ondervinden. In augustus 1859 ging het voor de eerste keer echt fout. Adriaan gaf zijn vrouw een

De hofstede waar het echtpaar Polderman-Kodde woonde, lag aan de westzijde van de Noordweg te Sint Laurens (kadastraal sectie E, nr. 77), de molen aan de oostzijde (kadastraal sectie B, nr. 143). (Zeeuws Archief, Kadastrale plans nrs. 1111 en 1117).

geducht pak slaag, waarop ze naar het gezin van schoolmeester De Ruyter vluchtte. De krullen van haar oorijzer waren verboden en haar schouder was danig gezwollen. Toen De Ruyter Adriaan vroeg waarom hij Maatje had geslagen, antwoordde deze dat door haar schuld een paard in de sloot was gevallen en dat er nu eindelijk eens een einde moest komen aan haar omgang met buurman Minderhout. Volgens de schoolmeester was Adriaan aan dit laatste zelf schuldig, omdat hij ze altijd samenbracht.

Omdat Adriaan in maart 1860 vijfenveertighonderd gulden nodig had om een drie-

tal schulden uit 1857 aan notaris Pieter van de Graft te kunnen inlossen, verhoogde hij de hypotheek op zijn hofstede van tienduizend naar vijftienduizend gulden, tegen een rente van vijf procent per jaar.

Nog meer mishandelingen

In de week voor Pinksteren 1860 wierp

Adriaan Polderman was eigenaar van de molen van Sint Laurens. Foto circa 1920. (Zeeuws Archief, HTA Middelburg, nr. A 1653)

Adriaan zich onverhoeds op Maatje en probeerde met zijn arm haar keel dicht te drukken. Het lukte haar de halssknopen van zijn borstrok in handen te krijgen en deze om te draaien, waardoor hij zijn wurgpoging staakte.

Hierop stelde Maatje voor dat het beter zou zijn als ze van tafel en bed zouden scheiden, waarmee Adriaan instemde. Haar familie huurde bij winkelier De Graag in de Noordstraat in Middelburg voor een gulden per week een ongemeubileerde kamer en van huis nam ze een bed en een aantal meubels mee.

Adriaan zou haar elke week vier gulden betalen voor levensonderhoud. Om daar voorlopig van af te zijn, gaf hij haar eenmalig vijftiengulden.

In Middelburg kreeg Maatje regelmatig bezoek van haar broers en zusters. Ook kwam er af en toe, 's avonds rond een uur of negen, een lang persoon, die dan weer om half elf vertrok maar die kennelijk onbekend wilde blijven, want hij zette altijd zijn kraag op en deed een doek om het hoofd. Vaak ook kwam Maatje zelf heel laat thuis, terwijl niemand wist waar ze dan die avond naartoe was geweest.

Op 21 augustus 1860 was haar geld op en Maatje keerde noodgedwongen terug naar Sint Laurens, waar ze weer haar intrek nam in de hofstede tegenover de molen. Een brief aan de familie De Ruyter waarin ze schreef dat ze weer naar Adriaan zou terugkeren, eindigde met: "Hij kan toch niet meer als mij dood maken."

Omdat ze niet meer bij hem wilde slapen, werd voor Adriaan een bed in het opkamentje neergezet.

De erfenis

Even bleef het rustig in de hofstede aan de Noordweg, maar in oktober ging het weer helemaal mis. Op de eerste van die maand vond de verdeling van de erfenis van de ouders van Maatje plaats en werd het echtpaar uitgenodigd om bij notaris Pieter van de Graft in Middelburg hun deel op te

halen. Ze zouden iets meer dan viereenhalfduizend gulden krijgen, door de notaris uit te betalen in een wisselbrief van de stadswisselbank in Middelburg. Hij overhandigde de brief aan Adriaan op wiens naam hij gesteld was, waarop Maatje vroeg of ze hem ook eens mocht zien. Adriaan overhandigde haar het document en vroeg of ze het in haar tas mee naar huis wilde nemen. Thuis aangekomen wilde hij de wisselbrief weer terughebben, maar Maatje weigerde hem te geven. Ook de volgende morgen bleef zij bij haar standpunt en zei: "Dat krijgt gij niet, het is goed geboren."

Om de wissel terug te krijgen stapte Adriaan een paar dagen later naar deurwaarder Johannes Kulderij, die Maatje op 5 oktober maande het bewuste papier aan haar man te geven, maar zij antwoordde: "Ik heb het niet en kan het dus niet overgeven." Op de vraag waar het zich dan bevond, antwoordde ze: "Ik zeg het niet voor en aleeer ik er eerst met de advocaat van de Graft over gesproken heb."

De hofstede Molenhof aan de Noordweg voor de afbraak in 1965. De foto is genomen omstreeks 1950. Hier woonden Adriaan Polderman en zijn vrouw Maatje Kodde. Vanaf 1861 was de hofstede in bezit van de familie Gilde. In 1965 heeft deze familie een nieuwe woning laten bouwen. Het huidige adres is Noordweg 461 en 463. (Coll. F. Volmer)

Naar de rechter

Vervolgens stapte Adriaan op 17 oktober 1860 naar de rechter, die hem op 14 november in het gelijk stelde en Maatje, die niet op de rechtszitting was verschenen en daarmee al haar aanspraken was verloren, gelastte binnen acht dagen de wisselbrief aan Adriaan terug te geven. In het dorp begon het op te vallen dat Adriaan Polderman diep in de problemen zat, want toen hij in november de gemeenteraadsvergadering zou bijwonen, bleek hij zo starnakel zat dat het hem niet gelukte om door de wijd openstaande deuren van het gemeentehuis naar binnen te komen. Het kat-en-muisspel nam nu een aanvang. In de eerste week van november liet Maat-

je bij notaris Pieter van de Graft haar testament dusdanig wijzigen dat Adriaan na haar overlijden geen cent van haar zou erven. Adriaan daarentegen liet eind november een advertentie in de *Middelburgsche Courant* plaatsen met het verzoek geen geld of goederen voor hem aan zijn vrouw af te geven. Bovendien weigerde hij haar nog langer huishoudgeld te verstrekken en zijn testament veranderde hij in die zin dat alleen zijn enige zoon Willem van hem zou erven.

Op een hofstede was het de gewoonte dat de boerin de opbrengst van de eieren mocht hebben om daaruit een deel van haar huishouden te bekostigen. Adriaan begon nu regelmatig de eieren te verstoppen, zodat Maatje haar huishoudgeld niet ging missen. Op een keer was ze hierover zo kwaad dat ze met behulp van de schoonmaakster de lessenaar waarin Adriaan de eieren had verstopt, omverwierp. Een andere keer sloeg ze de eieren uit zijn handen toen hij ermee rondliep.

Na een maand vluchtte Maatje naar het huis van haar zuster; ze kon de plagerijen van Adriaan niet langer verduren.

Escalatie

Vol goede voornemens begon Adriaan Polderman het jaar 1861. De eerste week al nam hij het besluit om zijn hofstede met inboedel en al te verkopen om zo in één keer van zijn financiële problemen af te zijn. Bovendien hoopte hij dat Maatje door de verhuizing de band met buurman Minderhout zou verbreken. In Vlissingen huurde hij voorlopig voor drie maanden een huis, dat hij direct na de verkoop van de hofstede met zijn vrouw zou betrekken. Om te voorkomen dat Maatje stilletjes spullen uit het huis zou ontvreemden liet

hij de sloten zo veranderen dat de ramen en deuren niet meer van binnenuit geopend konden worden.

Op een avond in januari kwam Adriaan in zijn ondergoed de kamer van Maatje binnen, die zich juist aan het uitkleden was. Hij wilde haar nog wat gezelschap houden, maar daar was ze niet van gediend en ze stuurde hem de kamer uit. Hij begon door het huis te ijsberen en kwam af en toe toch haar kamer binnen. Maatje had intussen haar toevlucht gezocht onder een tafel. Nadat Adriaan uiteindelijk naar zijn eigen bed was vertrokken, barricadeerde ze met tafels en stoelen de toegang tot haar kamer om hem de toegang te beletten zodat hij niet alsnog plots voor haar bed zou staan. Zoiets was enkele dagen daarvoor ook al eens gebeurd.

Op de vraag van de vrouw van schoolmeester De Ruyter of ze vaak bange dagen had, antwoordde Maatje: “De dagen zijn nog niets, maar de nachten!”

Plannen tot echtscheiding

Halverwege januari ging Maatje naar notaris Pieter van de Graft met de vraag een echtscheiding te regelen. Nadat Van de Graft samen met de rechtbank hiervoor de nodige voorbereidingen had getroffen, nodigde de procureur-generaal Adriaan en Maatje op maandag 28 januari uit voor het eerste verhoor. Adriaan, die de uitnodiging een paar dagen daarvoor had ontvangen, had echter geen zin om te komen omdat uitgerekend die maandag de eerste kijkdag op de hofstede was. Daarop werd in overleg met notaris Th. van Uye Pieterse en de procureur besloten dat hij thuis mocht blijven.

Op de vrijdag voor de verdwijning van zijn vrouw haalde Adriaan samen met Aaltje

Jongepier, die een paar keer per week kwam wassen en schuren, de appels en mispels uit de bedstede in de slaapkamer van Maatje. Maatje, die wel begreep wat hij van plan was, werd nu zo bang dat ze notaris Van de Graft, die juist die dag op het kasteel Popkensburg aanwezig was, vroeg of ze niet haar intrek zolang bij hem kon nemen. Dat bleek echter onmogelijk. Wel werd geregeld dat de hofstede door de veldwachter in de gaten gehouden zou worden.

Zaterdags vertelde Maatje het echtpaar De Ruyter dat Adriaan haar om het leven wilde brengen. Om zich te kunnen verdedigen had ze een zakje met zand in haar bed gelegd. En diezelfde zaterdag bracht Adriaan zijn beddengoed, alsmede een houten en een ijzeren hamer, over naar de bedstede. Toen hij later die dag weer eens een woordenwisseling had met zijn vrouw, hoorde Aaltje Jongepier hem zeggen: "Er is nu al zoveel gebeurd, het zal voor u op het ergste uitlopen."

Enkele sieraden en de hofstede verkocht

Op maandagmorgen 28 januari 1861 verscheen Maatje niet op de afgesproken tijd bij haar raadsman Jacob van de Graft, waarop deze naar de hofstede ging om bij Adriaan te informeren naar de verblijfplaats van zijn vrouw. Adriaan vertelde dat ze 's morgens om zeven uur de woning had verlaten en dat hij haar sindsdien ook niet meer had gezien. Hij voegde eraan toe dat men zich niet ongerust over haar behoefde te maken, want ze zou vanzelf wel weer terugkomen. Hetzelfde verhaal vertelde hij tegen Maatjes broer Leijn, die enige tijd later kwam vragen waar zijn zuster was.

Maatje kwam echter niet meer opdagen en een paar dagen later verscheen Adriaan Polderman bij Nathan Mozes Cohen in Middelburg met enige sieraden die naar zijn zeggen afkomstig waren uit de bezittingen van zijn eerste vrouw. Cohen bood er twintig gulden voor en Adriaan ging hiermee akkoord, hoewel hij wist dat ze

Een deel van de woonkamer van de hofstede Molenhof. Afgebeeld is het linkerdeel van de schoorsteen met tegelplateau. Op dit plateau is het portret van Wilhelmina van Pruisen afgebeeld. Haar man, koning Willem I, stond op de rechterzijde afgebeeld. (Coll. F. Volmer)

minstens drieëntwintig gulden waard waren.

Op 1 februari 1861 werd door notaris Van Uye Pieters om 11 uur 's morgens in de Abdij te Middelburg de "hofstede met hui-

zing, schuur en verderen timmer en 8 bunder, 20 roeden, 15 ellen extra vruchtbare wei- en zaailanden, boomgaard en bos” van Adriaan Polderman verkocht. Koper werd gemeentebode Pieter Gilde voor een bedrag van iets meer dan tienduizend gulden.

In de *Middelburgsche Courant* van zater-

verworven hofstede en ging op zaterdag 16 februari aan de slag. Na enig zoeken meende hij in de schuur, op de plaats waar de voederbak van de paarden gewoonlijk stond, omgewoelde grond te zien. Hij begon te graven en stootte op een menselijke arm, waarop hij onmiddellijk stopte en zijn vondst in Middelburg op het stadhuis ging melden.

HONDERD GULDEN

BELOONING wordt door den ondergeteekende uitgelooft voor hem, die voldoende aanwijzing geven kan omtrent de tegenwoordige verblijfplaats van des ondergeteekenden Huisvrouw MAATJE KODDE, welke op Maandag den 28 Januarij inatstleden, des morgens ten 7 ure, de gemeenschappelijke woning te St. Laurens heeft verlaten. De uitbetaling zal geschieden ten Kuntore van den Notaris TH. VAN GIJSE PIETERSE, te Vlissingen. St. Laurens, 1 Febr. 1801. ADRIAAN POLDERMAN.

dag 2 februari liet Polderman een advertentie plaatsen waarin hij een bedrag van honderd gulden uitloofde voor degene die zou kunnen vertellen waar zijn echtgenote zich bevond.

Op dezelfde dag viste veldwachter Izaak Petillon met een rijf een laken met drie stenen erin uit de sloot achter de hofstede van Polderman. Omdat op het laken bloedsporen werden aangetroffen, liet de rechter-commissaris van de rechtbank in Middelburg Adriaan Polderman in voorlopige hechtenis nemen op verdenking van moord op zijn vrouw. De vrijdag daarop vond de verkoop van de inboedel plaats.

Maatje gevonden

Omdat justitie nog geen enkel spoor van Maatje had gevonden, riepen haar broers en zusters de hulp in van de Domburger Marinus Paauwe die gewoon was op landerijen naar oude beenderen en andere oude voorwerpen te zoeken. Hiervoor gebruikte hij een tinboor of een lange grondboor. Paauwe kreeg van Pieter Gilde verlof om onderzoek te doen op diens pas-

De lijkschouwing

Dokter De Marré was juist op het Middelburgse stadhuis aanwezig toen Paauwe kwam vertellen dat het lijk van Maatje vermoedelijk gevonden was. Met de rechter-commissaris en Paauwe ging de dokter naar Sint Laurens, waar het lijk verder werd opgegraven.

Nadat dokter De Marré het gezicht van de dode, die niet stonk en ook nog niet in staat van ontbinding verkeerde, met een spons had schoongewassen, werd duidelijk dat men hier inderdaad met het lijk van Maatje van doen had. Op een berrie bracht men haar over naar een leslokaal van de Geneeskundige Kliniek in Middelburg, waar de lijkschouwing plaatsvond. Maatje Kodde bleek verwondingen aan de linkerzijde van haar hoofd en bij haar oog te hebben, terwijl een wond in haar onderbuik vermoedelijk veroorzaakt was door aanraking met de grondboor. Door het ingetreden ontbindingsproces liet de huid van haar handen iets los.

Adriaan werd uit de gevangenis gehaald en overgebracht naar de Geneeskundige Kliniek en toen men hem met het lijk van zijn vrouw confronteerde, viel hij flauw. Weer bij bewustzijn beweerde hij eerst de dode niet te kennen, maar nadat de omstanders hem verzekerd hadden dat dit Maatje was, bekende hij de moord.

De fatale nacht

Uit het onderzoek dat volgde, bleek dat op de avond voordat Maatje Kodde spoorloos verdween, veldwachter Petillon, die de opdracht had gekregen de gebrouilleerde echtelieden in de gaten te houden, om half acht nog de hofstede had bezocht. Hij had het echtpaar aan de koffie aangetroffen en Adriaan had zijn vrouw plagend toegevoegd dat ze binnenkort in Vlissingen zouden wonen. Petillon had geen reden gezien om nog langer te blijven; er was geen ruzie, dus hij kon ze wel alleen laten. Buiten was hij de boel toch nog even in de gaten blijven houden totdat het licht uitging en na nog een keer aan de ramen en deuren geluisterd te hebben, had hij het erf verlaten. Adriaan had zijn bed in tegengestelde richting opgemaakt, zodat hij met zijn hoofd aan het voeteneinde lag. Zo kon hij door een kier van de bedsteedeuren zien wat Maatje deed. Ze kleepte zich maar gedeeltelijk uit. Haar vijf rokken hield ze aan om in geval van nood te kunnen vluchten, en dat zou geen gemakkelijke opgave zijn omdat alle deuren vergrendeld waren, behalve de deur van de bakkeet, die met een haak aan de binnenzijde was gesloten. Toen het goed en wel stil was geworden en Maatje vermoedelijk in slaap was gevallen, had Adriaan om halftien de bedsteedeuren geopend en was hij stilletjes naar buiten geslopen, had daar een vuurlepel gepakt en was daarmee naar het bed van Maatje geslopen om haar bewusteloos te slaan. Daarna had hij haar hoofd net zo lang op een kussen gedrukt tot ze gestikt was en haar lichaam verslaptte. Bij het licht van een lantaarn had Adriaan zich ervan overtuigd dat Maatje dood was en hij had een slok jenever op de 'goede afloop' genomen. Vervolgens had hij het

slachtoffer van haar rokken ontdaan en de deur tussen de bakkeet en de paardenstal geopend. Terug in de kamer had hij een laken over haar gezicht gegooid en haar met haar hoofd onder zijn linkerarm de paardenstal ingesleept. Daar had hij haar benen met een touw aan elkaar geknoopt en haar naar een hoek van de schuur gesleept. Bij de voederbak van de paarden had hij een kuil van anderhalve meter lang, vijftienzeventig centimeter breed en ongeveer negentig centimeter diep gegraven, waar hij haar in liet zakken, eerst haar bovenlijf en daarna haar voeten. Met het touw kon hij het lijk rechtekken. Vervolgens had hij het touw afgesneden en de kuil dichtgegooid. Hij had de grond goed aangestampt en de plek gecamoufleerd door er wat vuil stro overheen te strooien. Het laken waarin hij zijn vrouw had gevoerd, had hij meteen naar het achtereinde van zijn erf gebracht en verstopt onder het ijs van een bevroren sloot.

Terug in huis had hij het bebloede hoofdkussen dat hij gebruikt had om haar in te laten stikken, op zijn eigen bed gelegd. Tijdens het onderzoek beweerde hij dat hij een bloedneus had gehad. Haar omslagdoek verbrandde hij in de haard en haar paraplu verstopte hij in het kabinet, zodat het net leek of ze het huis had verlaten. Het was inmiddels drie uur 's nachts toen Adriaan terug in zijn bedstee was gekropen.

Ter dood veroordeeld

Het verhaal dat Adriaan vertelde, is ietwat anders dan hierboven beschreven staat. Hij beweerde dat Maatje rond halftien uit haar bed wilde stappen en omdat hij vermoedde dat ze stilletjes naar buiten wilde gaan om nog een bezoek aan buurman Minderhout te brengen, was ook hij uit zijn

bedstee gestapt en op haar toegelopen. Omdat ze bang was dat hij haar wat wilde aandoen, had ze een vuurlepel gegrepen die bij haar bed lag en was hiermee op hem beginnen in te slaan. Uit zelfverdediging had hij de lepel van haar afgepakt en haar een klap op het hoofd gegeven, waardoor ze bewusteloos voorover op haar bed was gevallen. Daarna had hij haar op een kussen gedrukt tot ze was gestikt.

In de week van 27 juni tot 3 juli 1861 vond bij het Gerechtshof te Middelburg het proces plaats in de zaak tegen Adriaan Polderman. Op de laatste dag werd hij schuldig verklaard aan de moord op zijn vrouw Maatje Kodde en veroordeeld tot de doodstraf, uit te voeren op een schavot te Middelburg.

Eind november 1861 verleende koning Willem III gratie aan Adriaan Polderman. De straf werd omgezet in twintig jaar tuchthuis. Op 4 december werd hij vanuit de Middelburgse strafgevangenis per stoomboot overgebracht naar Rotterdam om vandaar verder naar een gevangenis in

Linkerbladzijde van het inschrijvingsregister van de strafgevangenis te Middelburg van de opname van Adriaan Polderman in november 1861. (Zeeuws Archief, Archief Colleges van Toezicht op de Strafinrichtingen in Zeeland, inv.nr. 325)

Leeuwarden te worden vervoerd. Daar heeft hij iets meer dan drie jaar van zijn straf uitgezeten. Op 27 april 1865, 's morgens om zeven uur, overleed Adriaan Polderman op 55-jarige leeftijd. Zijn zoon Willem erfde de helft van een hofstede onder Middelburg en nog wat land in Ritthem, afkomstig uit het bezit van zijn moeder, Pieterrella Davidse.

J.H. Midavaine

Geraadpleegde literatuur en bronnen:

- L.W. de Bree, 'Pleidooi voor Polderman', Amsterdam 1959.
- L. Janse, 'Adriaan Polderman toch door de mand', in: *Nederlandse historiën* 15 (1981), p. 152-153.
- *Middelburgsche Courant* 30 januari 1861 t/m 8 februari 1861, 18 februari 1861, 13 juni 1861, 29 juni t/m 6 juli 1861.
- *Zierikzeesche Courant* 1 en 22 mei, 10 juli, 7 september en 7 december 1861.
- *Burgerlijke Stand van Sint Laurens en Serooskerke*.
- *Archief Colleges van Toezicht op de Strafinrichtingen in Zeeland*, inv.nrs. 226.699, 358.430, 351.640 en 325.379.
- *Memories van successie kantoor Middelburg*, inv.nr. 430 (mem.nr. 16/68), inv.nr. 456 (mem. nr. 2/4360) en inv.nr. 463 (mem. nr. 2/9521).

N. 3. REGISTER VOOR DE STRAFGEVANGENIS									
POSTNUMMER	VOORNAAM	DEBLACHTNAAM	GEBOORTEDATUM	GEBOORTELAAT	GEBOORTESTAD	MISDAAD, WANDEBRIJF OF OVERTREDING.	RECHTERLIJKE STRAF	RECHTERLIJKE STRAF	RECHTERLIJKE STRAF
1861/113	Polderman	Maatje Kodde	1806	1806	Middelburg	moord op zijn vrouw	20 jaar tuchthuis	20 jaar tuchthuis	20 jaar tuchthuis